

Estonian American National Council
Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides

President

Mai-Liis Bartling

Vice President

Maia Linask

Treasurer

Aarne Elias

Secretary

Gilda Karu

Executive Board

Kristi Allpere

Leif Fritzell

Kristel Imeraj

Sirje Kiin

Andres Simonson

Terje Van Schaik

Ilmar Vanderer

Council Members

Anne-Reet Annunziata

Epp Annus

Marit Davey

Kristel Imeraj

Laine Kõiva Kingo

Jüri Koll

Häly Laasme

Merle Liivand

Uku Meri

Mati Otsmaa

Jaak Rakfeldt

Marju Rink-Abel

Ingrid Roosild

Tiina Sepp

Alvar Soosaar

Eric Suuberg

Lisa Trei

Executive Director

Leelo Linask

Pressiteade avaldamiseks 1. oktoobril 2025.

ERKÜ Visnapuu auhinna 2026. nominendid

Neljateistkümnest kandidaadist valisid Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides partnerluses Eesti Kirjanike Liidu ja Luunja vallavalitsusega viis nominenti taastatud ERKÜ Henrik Visnapuu kultuuri ja kirjanduse auhinnale.

Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides kuulutab välja 2026.a. ERKÜ Visnapuu auhinna nominendid

Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides nimetab ERKÜ Visnapuu kultuuri- ja kirjandusauhinna nominentideks (tähestiku järjekorras):

Janika Kronberg – pikaaegse tegevuse eest pagulaskirjanduse käsitlemisel ja kodustamisel.

Janika Kronberg on oluliselt panustanud pagulaskirjanduse uurimisse ja kodustamisse, tugevdades Eesti kultuurilist dialoogi. Ta on esinenud eestlaste kogukondades üle maailma, kogunud väärtuslikke arhiivimaterjale ning toonud kasutusele uut teavet ka audiovisuaalsete projektide kaudu. Tema tähtsamateks teosteks on "Rännud kuue teejuhiga", "Hästi valitud sõbrad" ja "Tiibhobu märgi all" ning koos Brita Meltsiga koostatud "Kröits ehk Ristikivi". Hiljutistest töödest väärivad märkimist "Kolm Karli" (2024) ja "Loetud ja seostatud" (2025), mis sisaldab ka seni avaldamata käsitlusi.

Helga Merits – elutöö eest eesti-teemaliste dokumentaalfilmide loojana.

Merits jäädvustab eestlaste pagulaste lugusid ja tutvustab eesti kultuuri maailmas. Tema filmid – "Class of 1943" (2012), "The Story of the Baltic University" (2015), "Coming Home Soon – The Refugee Children of Geislingen" (2018) ja "The Paradox of Seabrook Farms" (2024) jt – põhinevad põhjalikul uurimistööl, arhiivimaterjalidel ja intervjuudel. Tema kuus filmi on linastunud 12 riigis. Tema filmid mõtestavad pagulaskogemust kui kaotuste, vastupidavuse ja kultuurilise järjepidevuse kooslust.

Reijo Roos – luulekogu „tere kas tohib / tere kas võisõ“, muu tegevuse eest

Reijo Roos alustas juba mõne aasta eest tööd eestisooime luulesilla üleshoidmisel, koostades eesti- ja soomekeelse luuleantoloogia "Sinisild/Sinisilta", mis kogus luuletajate kogemusi kahelt kaldalt. Ülemöödunud aastal avaldas ta oma enda teise luulekogu "tere kas tohib / tere kas võisõ", mis kirjeldab kolmes keeles (eesti, soome ja võru) tänase

noore talsinglase, soomesildlase vaimumaailma ja elukogemust. Lisaks sellele on Reijo Roos loonud ühenduse Eesti Kirjanike Liidu Noored ning korraldanud sündmusi kahel kaldal, andnud loovkirjutamise õpitubasid jne. Praegu on Soome silla ülalhoidmine mitte vaid loov ja vaimne, vaid ka kaitsepoliitiline küsimus ja tegu. Sellepärast soovitame märgata Roosi panust noore loojana ning ka organisaatori, ühendajana, tänase luulesilla ühe ülalhoidjana.

Juhani Salokannel – elutöö: kirjandusloolised teosed ja eesti kirjanduse soomendused

Salokannel on parim eesti kirjanduse asjatundja Soomes. Viiekümne aasta jooksul on ta kirjutanud eesti kirjandusest arvukalt artikleid ja arvustusi nii Soome kui Eesti väljaannetes, avaldanud uurimuse Soome ja Eesti kirjandussuhetest, kirjutanud aimateoseid Eesti kirjandusest ja kirjanikest (Jaan Kross, A. H. Tammsaare) ning tõlkinud eesti kirjandust soome keelde (A.H. Tammsaare, J. Kross, T. Önnepalu jt). Tema esimesed eesti kirjanduse tõlked ilmusid 1970. aastatel, värskem tõlge on sel aastal ilmuv A. H. Tammsaare "Põrgupõhja uue Vanapagana" soomendus. Lisaks eesti kirjanduse tutvustamisele on Salokannel panustanud Eesti ja Soome kultuurisuhete edendamisse Soome Instituudi juhatajana Tallinnas aastatel 1997–2000 ja Tuglase Seltsi juhatajana Helsingis 2006–2012. Tuglase Seltsi juhatajana oli Juhani Salokannel ka seltsi kultuuriajakirja Elo peatoimetaja. Juhani Salokannel on oma elutööga teinud Eesti maailmas suuremaks ja tuntumaks.

Jaak Treiman – mälestusraamatu „*Carried by a Magic Fan: Memoir of an Estonian Refugee Family*“ ja elutöö eest

Jaak Treiman on olnud Eesti diplomaat Ameerikas üle 35 aasta, olles meie riigi kauaaegseim järjepidev esindaja välismaal. Tema mentoriks oli Eesti esimene peakonsul. Treimani mälestusteraamat kasvab välja Teise maailmasõja pärandist ning on raamitud Eesti sünni, kaotuse ja taassünniga. See jutustus pagulaspere põgenemisest Ameerika Ühendriikidesse haarab üheksa aastakümnet ja kolme kontingenti. Arhiividokumentidele ja kirjadele tuginedes jutustab Treiman loo, mis on ühtaegu isiklik ja paljudele ühine: Ameerika unistuse poole püüdlemine, säilitades samal ajal mälestusi kodumaast. Seda teekonda ilmestavad poliitiline tegevus, koostöö dissidentidega, õiguslikud vaidlused ning kohtumised Ameerika Ühendriikide presidentidega.

ERKÜ annab tänavu välja kaks auhinda: ühe mõjuka elutöö eest ja teise silmapaistvale noorele andele.

Auhinna võitjad kuulutame välja 2. jaanuaril 2026, Henrik Visnapuu sünniaastapäeval.

Tänavu kuulusid auhinna žüriisse kirjandusteadlane Epp Annus, PhD, ERKÜ esindajana, luuletaja Jürgen Rooste Eesti Kirjanike Liidu esindajana ja pedagoog Toomas Liivamägi Luunja valla esindajana.

Kontakt: Sirje Kiin, PhD, ERKÜ Visnapuu auhinna toimkonna esimees, ERKÜ juhatuse liige

sirjekiin@hotmail.com

Loe veel: www.estosite.org/eanc-henrik-visnapuu-award

###